

Svezak 5, broj 5

juni 2024.

VIJESTI O BORBI PROTIV TERORIZMA

ZA I O BALKANU

U OVOM BROJU

Vijesti i informacije o antiterorističkim naporima - 1

Albanac pred sudom zbog finansiranja terorizma - 2

Kosovski sud osudio Francuza na kaznu zatvora zbog pripremanja terorističkih djela - 2

Rus osuđen u SAD-u na 12 godina zatvora zbog pokušaja finansiranja terorizma - 2

Njujorčanka osuđena na 18 godina zatvora zbog korištenja kriptovalute za finansiranje terorističkih grupa u Siriji - 2

SAD vratile 11 američkih državljana iz Sirije - 3

Izveštaj EUROPOL-a: Džihadistička propaganda na internetu - osvrt na 2022. godinu - 3

Džihadistkinje pred licem pravde: Usporedba pristupa u Evropi, III- 4

Vijesti o antiterorističkim naporima i informiranje i uvezivanje s partnerima u regiji

Ministarstvo pravde (DOJ), Ured za razvoj, podršku i edukaciju tužilaštava u inostranstvu (OPDAT), u partnerstvu s američkim State Departmentom, Uredom za borbu protiv terorizma

Ovo izdanje donosi vijesti o nedavnim krivičnim progonima i osudama lica koja su se teretila za djela terorizma i finansiranja terorizma na Balkanu i u Sjedinjenim Državama (SAD). U ovom broju također donosimo vijesti o nedavnoj repatrijaciji američkih državljana iz Sirije i najnoviji izvještaj Europol-a o online vrbovanju džihadista. Ovo izdanje završavamo raspravom o knjizi Međunarodnog centra za borbu protiv terorizma o sve većem broju krivičnih progona u Njemačkoj protiv žena nasilnih ekstremistica koje su vraćene iz Sirije.

Joe Baldwin
Rezidentni pravni savjetnik
za borbu protiv terorizma na Balkanu
OPDAT/DOJ
Ambasada SAD-a, Tirana
BaldwinJR@state.gov

Bledar Bashanović, pravni stručnjak
OPDAT/DOJ
Ambasada SAD-a, Tirana
BashanovicB@state.gov

Peter Jongbloed
Rezidentni pravni savjetnik
za borbu protiv terorizma na Balkanu
OPDAT/DOJ
Ambasada SAD-a, Sarajevo
JongbloedPS@state.gov

Jasenska Ferizović, pravna savjetnica
OPDAT/DOJ
Ambasada SAD-a, Sarajevo
FerizovicJ@state.gov

Albanac pred sudom zbog finansiranja terorizma

Dana 28. maja, sudija za prethodni postupak iz Posebnog suda protiv korupcije i organiziranog kriminala potvrdio je optužnicu protiv optuženog Muhameda Manollarija osumnjičenog za finansiranje terorizma prema članu 230/a albanskog Krivičnog zakona. Prema optužnici podignutoj u martu ove godine, Manollari je slao novac svom ocu M.M. koji je bio aktivni član Islamske države Iraka i Sirije (ISIS) (također poznata kao Islamska država i Islamska država Iraka i Levanta) u Siriji, znajući da se njegov otac nalazi na listi označenih osoba koje se sumnjiče da su poticali i finansirali teroristička djelovanja ISIS-a. U optužnici se navodi da je Manollarijev otac promovisao terorističku ideologiju ISIS-a i da se pojavljuje u jednom od videomaterijala koji se koriste za vrbovanje pojedinaca u strukture ISIS-a. Na tom videomaterijalu, on poziva druge da se pridruže i pomognu ISIS-u. Manollari je navodno u novembru 2018. godine slao novac putem Western Uniona preko posrednika sa sjedištem u Siriji, koristeći se ukradenim identitetima.

Optužnica je samo skup optužbi. Sva optužena lica smatraju se nevinim dok se pred sudom van svake razumne sumnje ne dokaže suprotno.

Izvor: Specijalno tužilaštvo za organizirani kriminal i korupciju u Albaniji

Kosovski sud osudio Francuza na kaznu zatvora zbog pripremanja terorističkih djela

Dana 4. aprila, sudsko vijeće Posebnog odjela Osnovnog suda u Prištini donijelo je osuđujuću presudu u predmetu protiv Blenda Vranjollija, koji ima prebivalište u Francuskoj, a koji se teretio da je počinio krivično djelo „Pripremanje terorističkih djela“. Sud ga je osudio na zatvorsku kaznu u trajanju od tri godine i šest mjeseci. Kao što smo naveli u prethodnom broju ovog biltena, Vranjoli je tokom februara 2023. planirao počiniti teroristička djela na Kosovu na LGBT događajima ili prekograničnim punktovima između Kosova i Srbije. Vranjoli je putem aplikacije Threema komunicirao s osobama u Siriji i od terorista dobivao upute za izradu improviziranih eksplozivnih naprava.

Sud je u detaljnom obrazloženju odluke naveo da je Vranjoli na internetu pretraživao radikalne sadržaje i tehnike za prikrivanje identiteta korisnika. Također, sud je utvrdio da je Vranjoli, putem telefona koji su francuske vlasti ustupile Kosovu, komunicirao s kontaktom ISIS-a koji se zvao Al Muhaxher o tome kako dobiti upute, korak po korak, o nabavi materijala i konstruiranju eksploziva i drona koji će se koristiti protiv ciljeva kao što su parade LGBT zajednice u Prištini ili na granici sa Srbijom.

Izvor: Specijalno tužilaštvo Kosova

Rus osuđen u SAD-u na 12 godina zatvora zbog pokušaja finansiranja terorizma

Dana 29. aprila Murat Kurashev, ruski državljaniin s prebivalištem u Kaliforniji, osuđen je na 12 godina zatvora zbog pokušaja pružanja materijalne podrške stranoj terorističkoj organizaciji Hayat Tahrir al-Sham (HTS). U januaru ove godine, Kurashev se izjasnio krivim po jednoj tački optužnice koja ga je teretila za slanje više novčanih transfera u iznosu od približno 13.000 dolara dvojici poznatih kurira za prikupljanje donacija za HTS između jula 2020. i februara 2021. Kako se navodi u optužnici, tokom komunikacije na društvenim mrežama i putem šifriranih aplikacija za razmjenu poruka s kuririma, Kurashev je spomenuo da bi volio da se može pridružiti borbi u Siriji kao mudžahedin i da mu je žao što može pružiti samo finansijsku podršku. To jasno pokazuje da je Kurashev bio svjestan da se radi o prikupljanju sredstava HTS i njihovu nasilnu ekstremističku ideologiju.

Forenzička analiza dokaza oduzetih od Kurasheva pokazuje da je Kurashev pratio online aktivnosti prikupljanja sredstava, uključujući stranice putem kojih su prikupljana sredstva za kupovinu vojne opreme. Njegova online aktivnost je uključivala i gledanje ekstremističkih sadržaja.

Izvor: [Russian National Residing in Sacramento Sentenced to 12 Years in Prison for Attempting to Provide Material Support to a Foreign Terrorist](#)

Njujorčanka osuđena na 18 godina zatvora zbog korištenja kriptovalute za finansiranje terorističkih grupa u Siriji

U aprilu 2024. Vrhovni sud države New York osudio je Victoriju Jacobs, poznatu i kao Bakhrom Talipov, na 18 godina zatvora zbog korištenja kriptovalute za finansiranje terorističkih grupa u Siriji. 44-godišnja Jacobs iz New Yorka, osuđena je u februaru po svim tačkama optužnice, između ostalog i za pružanje finansijske podrške terorističkim grupama u Siriji, pružanje podrške terorističkim djelima i pranje novca.

Dokazi izvedeni na suđenju ukazuju da je Jacobs osigurala više od 5,000 dolara grupi za obuku terorista Malhama Tactical, koja se borila na strani HTS-a i pružala posebnu taktičku i vojnu obuku ovoj označenoj terorističkoj organizaciji. U ime Malhama Tactical oprala je 12,000 dolara tako što je primala kriptovalute i uplate preko Western Uniona i MoneyGram-a od pristaša širom svijeta i slala sredstva u Bitcoin novčanike pod kontrolom Malhama Tacticala. Osim toga, Jacobs je kupovala Google Play poklon kartice za organizaciju.

Također, pribavila je sveobuhvatni priručnik o improviziranoj municiji američke vojske za internetsku džihadističku grupu Hurras al-Din, za koju je vjerovala da je povezana i s Hay'at Tahrir al-Shamom i s al-Qaidom, s ciljem olakšavanja njihove bombaške akcije u u Siriji.

Na koncu, dokazi su pokazali da je u avgustu 2021. godine Jacobs kupila vojničke borbene noževe, metalne bokse i šuriken. Otprilike mjesec dana kasnije, u chatu na Telegramu, navodno se predstavljala kao „brat“ koji je „iza neprijateljskih linija“ i tražila pratiocice da se mole za „hrabrost, snagu, vodstvo i mudrost za izvršavanje određenih misija“.

Izvor: [D.A. Bragg: Victoria Jacobs Sentenced To 18 Years In Prison For Using Cryptocurrency To Fund Syrian-Based Terrorist Groups; Launder Supporters' Contributions](#)

SAD vratile 11 američkih državljana iz Sirije

U maju su Sjedinjene Države provele najveću pojedinačnu repatrijaciju američkih državljana iz sjeveroistočne Sirije, vrativši kući 11 građana, uključujući pet maloljetnika. Svi repatriirani građani članovi su iste porodice. Iako niko od ovih pojedinaca nije bio borac ISIS-a, jedna žena se tereti da je pohađala obuke ISIS-a u inostranstvu.

Pored ovih 11 američkih državljana, u sklopu ove iste operacije u svoje matične zemlje vraćeno je šest kanadskih, četiri nizozemska i jedan finski državljanin.

Državni sekretar Sjedinjenih Američkih Država Antony Blinken istaknuo je da se u sirijskim kampovima Al-Hol i Roj i dalje nalazi na desetine hiljada ljudi, „od kojih su većina djeca“, iz više od 60 zemalja. Naglasio je da je „jedino trajno rješenje za ovu humanitarnu i sigurnosnu krizu u kampovima za raseljene osobe i zatočeničkim objektima u sjeveroistočnoj Siriji da se ta lica vrate u matične zemlje, rehabilitiraju i reintegriraju, a gdje to potrebno, i krivično procesuiraju za krivična djela.“ Blinken je pozvao i druge zemlje da vrate svoje državljane iz sjeveroistočne Sirije i istaknuo da će ih Sjedinjene Države nastaviti podupirati u tim naporima.

Izvor: [US repatriates 11 US citizens from northeast Syria](#)

Izvještaj EUROPOL-a: Džihadistička propaganda na internetu - osvrt na 2022. godinu

U decembru 2023. Europol je objavio svoj peti godišnji izvještaj u kojem analizira glavne trendove i teme u propagandi Islamske države (IS) i Al-Qaede, kao i njihovih ogranaka u 2022. godini. Cilj izvještaja je povećati svijest i razumijevanje načina na koji džihadističke organizacije i njihove pristaše zloupotrebljavaju tehnologiju za širenje svojih poruka.

Prema ovom izvještaju, Islamska država je putem svojih medija prenosila poruke o gubitku svog vodstva, naglašavajući da smrt dvojice kalifa neće utjecati na funkcioniranje Islamske države. Smrt vođa su iskoristili kako bi mobilizirali pristaše i nadahnuli ih da nastave borbu, slijedeći primjer svojih vođa. Uprkos promjenama u vodstvu, narativi Islamske države ostali su uglavnom nepromijenjeni u 2022. U izvještaju se navodi da je glasnogovornik Islamske države istaknuo da je oslobađanje zatvorenih Muslimana i pripadnika Islamske države prioritet zapovjedništva Islamske države. Kako bi podigli moral pristaša i demonstrirali operativnu snagu Islamske države, njihovi mediji su pisali o bijegu iz zatvora u Siriji, Nigeriji i Demokratskoj Republici Kongo 2022. godine. U svojoj propagandi, Islamska država posebno ističe svoje napore da se geografski proširi i učvrsti teritorijalnu kontrolu. Preuzeli su odgovornost za ukupno 2,058 napada u 2022. godini. Iako se više od 60% tih napada dogodilo u tri zemlje - Nigeriji, Iraku i Siriji, izvještaj upozorava da generalno gledano, veliki broj napada u kombinaciji s relativno značajnim operativnim sposobnostima demonstriranim u bjegovima iz zatvora u Siriji, može ukazivati na to da Islamska država jača u regiji. Također, izvještaj upozorava da bi činjenica da se Siriji daje manje propagandnog prostora može biti djelomično posljedica strateškog izbora Islamske države da prikrije svoje stvarne kapacitete na Levantu. Propaganda Islamske države uključivala je pozive na vjersku migraciju u Afriku, naglašavajući njene sposobnosti upravljanja u dijelovima kontinenta i predstavljajući Afriku kao odredište za hidžru (migraciju). U Afganistanu, komunikacijska strategija Islamske države bila je usmjerena na nanošenje štete talibanskim nastojanjima za međunarodnim priznanjem, otkrivajući nesposobnost talibana da osiguraju stabilnost i sigurnost u zemlji. Izvještaj navodi da je komunikacijska strategija Islamske države pridavala veliku važnost prevođenju propagandnog sadržaja na više jezika s ciljem prevazilaženja jezičnih barijera i dopiranja do simpatizera širom svijeta. Prema izvještaju, poruke Islamske države u 2022. godini širile su se različitim online prostorima,

uključujući Telegram, Rocket Chat, a u nekim slučajevima i na više mainstream platformi kao što su X, Facebook, Instagram i TikTok. Islamska država je koristila decentraliziranu platformu otvorenog koda za dijeljenje videa Odysee, kao i Inter-Planetary File System (IPFS) za pohranjivanje i dijeljenje videa i drugih medijskih izdanja. Njihova propaganda je eksperimentirala i sa upotrebom nezamjenjivih tokena (NFT) kako bi poboljšala svoju online otpornost. Izvještaj navodi da „upotreba NFT-ova i drugih decentraliziranih tehnologija za širenje džihadističkog sadržaja predstavlja izazove za organe za provođenje zakona u smislu uklanjanja sadržaja“ i da će „to vjerovatno otežati istražne napore usmjerene na identifikaciju operativaca propagande i administratora mreža na decentraliziranim platformama.“

Europolov izvještaj primjećuje da su mreža al-Qaeda-e i njeni mediji podržavali kontinuitet zvaničnih propagandnih poruka. Kao i Islamska država, al-Qaeda je također doživjela gubitke u vodstvu 2022. godine, ali to se nije pretočilo u narativne promjene, niti je utjecalo na operativne aktivnosti organizacije. S ciljem stvaranja percepcije organizacije kao globalnog pokreta, medijski aparat al-Qaeda-e posvetio je značajan prostor postignućima svojih regionalnih ogranaka koji su bili aktivni u nekoliko zemalja, uključujući Somaliju, Keniju, Etiopiju, Mali, Burkinu Faso, Benin, Togo, Alžir, Jemen i Pakistan. Medijski sadržaj koji podržava Al-Qaedu dijelio se na Telegramu, Rokeru, GNewsu, Chirpwireu i internetskim stranicama za dijeljenje datoteka.

U 2022. godini, komunikacijska strategija HTS-a bila je usmjerena na rebrandiranje HTS-a kao branitelja sirijskog naroda od trenutnog režima i prikazivanje organizacije kao „političke alternative, uz istovremeno distanciranje od terorizma.“

Izvor: [Online Jihadist Propaganda - 2022 in Review](#)

Džihadistkinje pred licem pravde: Usporedba pristupa u Evropi, dio III

U januaru 2024. Međunarodni centar za borbu protiv terorizma objavio je knjigu "Džihadistkinje pred licem pravde: Usporedni pristupi u Evropi". Ova knjiga istražuje kazneno-pravne i druge pravne odgovore na nasilne ekstremistice u Evropi, posebno u Belgiji, Francuskoj, Njemačkoj i Nizozemskoj. U naša prethodna dva biltena saželi smo poglavlja knjige koja istražuju pristupe procesuiranju žena nasilnih ekstremistica u Belgiji i Francuskoj. U ovom izdanju donosimo sažetak poglavlja koje istražuje njemačko iskustvo u procesuiranju žena kao nasilnih ekstremističkih prijestupnika.

Prema ovoj knjizi, žene i djevojke čine četvrtinu od preko 1150 osoba koje su putovale iz Njemačke u Irak i Siriju, većinom radi podrške tzv. Islamskoj državi. Većina od 129 odraslih žena koje su se vratile do sada, učinile su to dobrovoljno i prije pada tzv. kalifata. Ukupno 27 žena je vraćeno u Njemačku. Nekolicina ih još uvijek boravi u kampovima za raseljene osobe ili zatočeničkim objektima u sjeveroistočnoj Siriji.

Njemačka je do danas procesuirala ukupno 35 nasilnih ekstremističkih prijestupnica za zločine povezane s terorizmom u Iraku ili Siriji, a trenutno se vode krivični postupci protiv još 13 žena. Iz analize optužbi za koje su se teretile sada već presuđene počiniteljice nasilnih ekstremističkih djela proizlazi da je većina njih bila optužena za članstvo u stranoj terorističkoj organizaciji; samo 17% optuženih, među kojima su neke koje nisu putovale u Siriju, već su pružale drugu vrstu podrške ISIS-u, osuđeno je zbog pružanja podrške stranoj terorističkoj organizaciji. Zanimljivo je da je većina počiniteljica nasilnih ekstremističkih djela optužena i osuđena za neku kombinaciju krivičnih djela terorizma i temeljnih međunarodnih krivičnih djela ili domaćih krivičnih djela. U gotovo polovini ovih kumulativnih optužnica, optuženice su se teretile za najteža međunarodna krivična djela. Optužbe prema domaćem zakonu uključivale su krivična djela povezana s njihovom djecom (kao što je neispunjavanje dužnosti skrbi i obrazovanja, te otmica maloljetnika), nezakonito rukovanje oružjem, lišavanje slobode, trgovanje ljudima, nanošenje tjelesnih ozljeda i neprijavljivanje zločina. Većina optuženica osuđena je nakon provedenog suđenja ili maloljetničkog postupka. Samo 4,9 posto postupaka zaključeno je sporazumom o priznanju krivnje.

Prosječna zatvorska kazna izrečena osuđenim počiniteljicama nasilnih ekstremističkih djela je četiri godine osam mjeseci i pet dana. Međutim, stvarno vrijeme provedeno u zatvoru vjerojatno je kraće zbog uračunavanja vremena provedenog u pritvoru prije suđenja, uvjetnih kazni i prijevremenog puštanja na slobodu.

Iako je prvi veći broj povratnika zabilježen 2014. i 2015. godine, sistematsko procesuiranje povratnica u Njemačkoj počelo je tek 2018. godine. To je bilo zbog nekoliko faktora. Prvo, u početku se znalo manje detalja o njihovoj ulozi u ISIS-u. Drugo, zločini koje su počinile nasilne ekstremističke prijestupnice smatrani su manje ozbiljnim od zločina koje su počinili muškarci. Treće, vlasti su imale problema s razvijanjem odgovarajuće pravne argumentacije u vezi s pitanjem umiješanosti žena i njihovog članstva u terorističkoj organizaciji. Istrage su na kraju otkrile da, iako Njemice općenito nisu sudjelovale u nasilnim aktivnostima, ipak su podržavale ISIS na razne načine. Ta je podrška uključivala vođenje domaćinstva, rađanje djece s ciljem odgoja sljedeće generacije u skladu s ideologijom ISIS-a, širenje propagande s ciljem regrutiranja drugih (zapadnih) žena i olakšavanje putovanja drugim ženama. Također, u svojoj ključnoj odluci izdanoj 2018., njemački Savezni sud iznio je mišljenje da aktivnosti poput vjenčanja s borcem ISIS-a i vođenje domaćinstva na teritoriju ISIS-a predstavljaju članstvo u terorističkoj organizaciji. Kao rezultat ovih pozitivnih pravnih pomaka, tužitelji su aktivnije pokretali slučajeve protiv povratnica koje su ISIS-u pružale druge, značajnije vrste podrške iako nisu sudjelovale u borbenim aktivnostima.

Prema knjizi Međunarodnog centra za borbu protiv terorizma, pribavljanje dokaza bio je ključni izazov u ovim slučajevima jer je prikupljanje materijalnih dokaza s mjesta zločina u Iraku i Siriji bilo praktički nemoguće. U pripremi ovih slučajeva, njemačka policija i tužitelji oslanjali su se na izjave svjedoka i samih optuženica, dokaze dobivene putem praćenja internetske komunikacije, dokaze vještaka i iz publikacija ISIS-a. Koristili su, također, nalaze takozvane strukturne istrage o zločinima koje je ISIS počinio kako bi objasnili uspon i pad kalifata i ISIS-ove strukture. Ova strukturna istraživanja prepoznata su kao važan alat za dokazivanje ovih predmeta. Osim toga, Istražni tim Ujedinjenih naroda za odgovornost Da'esh/ISIL-a (UNITAD) i drugi slični mehanizmi pružili su dragocjenu pomoć u nekim od ovih krivičnih progona.

Izvor: [T. Mehra et al. Female Jihadis Facing Justice: Comparing Approaches in Europe](#)